

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 21P/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619201383
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Glezgová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6619201383.5

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa V. X., K.. XX.XX.XXXX, O. U. W. Q. O. R., K.. XX.XX.XXXX, I. O. Š.B. XXX/XX, E., R. W., G. S. R. Ú. V., W. B. U. Y. J., P. V. X., K.. XX.XX.XXXX, I. O. E., občianky SR a otca neuvedeného v rodnom liste v konaní o návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Súd maloleté dieťa V. X., K.. XX.XX.XXXX zveruje počnúc dňom 19.03.2019 do náhradnej osobnej starostlivosti O. R., K.. XX.XX.XXXX, ktorá bude vykonávať všestrannú osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, v bežných veciach ho bude zastupovať, preberať za neho všetky opakované sociálne dávky ako aj iné majetkové a nemajetkové plnenia a nakladať s nimi vždy v jeho prospech a spravovať jeho majetok namiesto matky.

II. Matka V. X., K.. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletého V., K.. XX.XX.XXXX, výživným mesačne v minimálnom rozsahu rovnajúceho sa 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona počnúc dňom doručenia tohto rozsudku.

III. Takto určené výživné je matka povinná zasielať vždy vopred do 25. dňa toho ktorého mesiaca Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

IV. Zmeškané výživné od 20.03.2019 do 31.07.2019 v sume 122,82 Eur sa matke p o v o ľ u j e zaplatiť v splátkach po 10,- Eur mesačne spolu s bežným výživným v termínoch splatnosti bežného výživného tak, že omeškanie jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd začal vo veci konať na návrh O. R., ktorá žiadala zveriť maloletého V. X., K.. XX.XX.XXXX, do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka v písomnom podaní poukázala na to, že dňa XX.XX.XXXX došlo k úmrtiu jej druhu X. X., K.. XX.XX.XXXX, ktorý mal súdom zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti svojho vnuka V. X.. Navrhovateľka žiadala maloletého zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, pretože maloletý býva s ňou v spoločnej domácnosti a tiež sa starala o maloletého V. spoločne s jej druhom aj doteraz. Matka maloletého V. X., K.. XX.XX.XXXX O. B. Y., adresu jej pobytu nepozná. Matka o maloletého nejaví záujem. Otec maloletého V. nie je uvedený v rodnom liste. Navrhovateľka má záujem starať sa o maloletého, celodenne mu zabezpečovať všestrannú starostlivosť. Maloletý V. navštevuje G. Š. J.. Q. W. B. X. Q. B. E., kde je študentom 1. Ročníka. Okrem maloletého V. vychováva aj jeho súrodencov, maloletú O. Z. O., K.. XX.XX.XXXX, Q. X. X., K.. XX.XX.XXXX U. A. X., K.. XX.XX.XXXX, ktoré sú jej zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Žiada preto, aby súd zveril maloletého V. do jej náhradnej osobnej starostlivosti a zaviazal matku na platenie výživného vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne od právoplatnosti rozsudku.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, pracovisko Filakovo zaslal súdu správu z prešetrenia pomerov zo dňa 09.05.2019, v ktorom uviedol, že dňa 07.05.2019 bolo tunajším úradom vykonané sociálne zisťovanie na adrese trvalého pobytu starej matky maloletého pani O. R.. V čase sociálneho zisťovania sa pani R. a ani maloletý V. X. nezdržiavali na hore uvedenej adrese, preto im bolo ponechané predvolanie, aby sa dostavili na tunajší úrad za účelom vykonania pohovoru s maloletým. Dňa 07.05.2019 sa na základe predvolania dostavila p. R. spolu s maloletým V. a uviedla nasledovné. Maloletý V. bol okresným súdom zverený do starostlivosti jej druha p. X. X., ktorý dňa XX.XX.XXXX umrel. Maloletého si chce vziať do svojej osobnej starostlivosti z dôvodu, že od narodenia žil v ich domácnosti, kde sa oňho od narodenia starala spolu so svojim druhom. Okrem maloletého p. R. vychováva aj jeho súrodencov X., A. U. O. Z.. V. R. uviedla, že matka maloletého p. V. X. W. G. B. Y. na neznámom mieste. O maloletého nejaví žiadny záujem, nekontaktuje ho žiadnym spôsobom ani neprispieva na jeho výživu. Otec maloletého nie je zapísaný v rodnom liste. Dňa 09.05.2019 bolo tunajším úradom vykonané opakované sociálne zisťovanie v domácnosti starej matky maloletého p. R. na horeuvedenej adrese. Počas sociálneho zisťovania boli prítomné okrem p. R. aj maloleté deti, ktoré má vo svojej osobnej starostlivosti. Uviedla, že na podanom návrhu trvá a chce sa o mal. V. starať naďalej. Výchovné problémy s maloletými deťmi nemá, rešpektujú a poslúchajú ju. Rodina býva v prízemnom rodinnom dome na horeuvedenej adrese, ktorý je v osobnom vlastníctve pani R.. Pozostáva z dvoch izieb, kuchyne a obývacej izby, ktorá slúži aj ako spálňa. Zariadenie v domácnosti pozostáva zo staršieho, účelového nábytku. V obývacej izbe sa nachádzajú pohovky, postele a skrine, v ktorých majú maloleté deti uložené šatstvo. Voda a elektrina je v dome zavedené, chýba ale sociálne zariadenie. Hygienu si vykonávajú vo vaničke a suchá toaleta sa nachádza na dvore. Hygiena počas sociálneho zisťovania bola na primeranej úrovni. Vykurovanie domácnosti je zabezpečené kachľami na pevné palivo - drevo. Náklady spojené s užívaním domu ako elektrina činí sumu 30,- Eur mesačne, voda v sume 11,- Eur mesačne, TV a rozhlas v sume 4,- Eur mesačne, DIGI v sume 11,- Eur mesačne, kredit na telefón v sume 4,- Eur mesačne a výdavky na kúpu palivového dreva v sume cca 200,- - 300,- Eur ročne. Pani R. je poberateľkou opakovaného príspevku náhradnému rodičovi v sume 312,80 Eur mesačne, prídavku na dieťa v sume 73,02 Eur mesačne, náhradného výživného v sume 56,16 Eur mesačne a opakovaného príspevku dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti v sume 346,54 Eur mesačne. Maloletý V. počas pohovoru na tunajšom úrade uviedol, že navštevuje Základnú školu na E. J. B. E., prvý ročník. Vo voľnom čase hráva futbal, a rád sa hrá s hračkami. Pediatrom maloletého je Q.. W.Í., podľa uvedenia starej matky je zdravý. Úrad na základe sociálneho zisťovania v domácnosti starej matky konštatuje, že stará matka má vytvorené v domácnosti vhodné prostredie, ktoré je v súlade s potrebami mal. dieťaťa. Stará matka podľa svojich možností a schopností poskytuje maloletému všestrannú opateru potrebnú pre jeho zdravý vývin a výchovu. Na základe pohovoru s maloletým bolo zistené, že maloletý je spokojný v starostlivosti starej matky a chce byť v jej starostlivosti.

3. Súd vytýčil vo veci pojednávanie.

4. Navrhovateľka O. R. na pojednávaní uviedla, že trvá na podanom návrhu. Poukázala na to, že maloletý V. je v skutočnosti v jej osobnej starostlivosti od narodenia, pretože bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti jej druha, s ktorým žila 31 rokov v spoločnej domácnosti. Keď maloletého matka nechcela a otca nemal uvedeného, tak bol zverený biologickému starému otcovi, druhovi X. X.. Keďže však on zomrel XX.XX.XXXX, v súčasnej dobe nie je právny stav maloletého vyriešený. Maloletý aj po smrti druha sa nachádza v jej domácnosti, kde bol zvyknutý. Preto žiada, aby jej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Aj maloletý, keď bol vypočutý na súde, prejavil súhlas so zverením. Žiada, aby jej návrhu bolo vyhovené už od podania návrhu, aby dostala aj späťne dávky na maloletého, ktoré zatiaľ vyplácané nie sú. Jej finančná situácia nie je veľmi dobrá, takže je to opodstatnené.

5. Matka sa na pojednávanie nedostavila, pričom doručenie predvolania mala včas a riadne vykázané v zmysle §§ 106 ods. 1 a 111 CSP, preto súd vykonal pojednávanie v jej neprítomnosti.

6. Súd vypočul na prvom pojednávaní maloletého V. X., pričom výsluch bol vykonaný za prítomnosti kolízneho opatrovníka. Maloletý uviedol, že u O. R., ktorú považuje za starú matku, býva od narodenia a cíti sa tam dobre. Bývajú tam aj jeho súrodenci. Chodí do školy vo E. do 1. triedy. Do školy ho vedie brat A.. Stará mama sa o nich stará, on sa tam dobre cíti, chce tam ostať. Stará mama ho má rada a dobre varí.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že navrhuje návrhu navrhovateľky vyhovieť. Poukázal na výsledky sociálneho šetrenia. Maloletý je na navrhovateľku zvyknutý, je tam od mala, pretože matka o

neho nemala záujem a v rodnom liste otec nie je uvedený. O maloletého je dobre postarané, potvrdil to aj sám maloletý ako aj výsledky sociálneho šetrenia. Podmienky na bývanie sú momentálne menej vyhovujúce, ale navrhovateľka si vybavuje nové bývanie, čo má pozitívne zistené. Ďalší súrodenci maloletého V. od tej istej matky sú v osobnej starostlivosti navrhovateľky a sú spolu vychovávané už dlhú dobu spolu s maloletým, čiže je tu aj dôvod, aby sa súrodenecké väzby nepretrhli, a aj preto navrhuje návrhu vyhovieť, čo je to v najlepšom záujme maloletého.

8. Súd vykonal dokazovanie konštatovaním návrhu na začatie konania, rodným listom maloletého V. X., úmrtným listom X. X., správou o prešetrení pomerov ako aj s pripojeným spisom Okresného súdu Lučenec 10P/82/2012, najmä s rozsudkom.

9. Podľa § 45 ods. 1, veta prvá a druhá ZR ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Podľa odseku 2 pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. Podľa odseku 3 v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. V zmysle odseku 4 ZR osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Podľa odseku 6 rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Podľa odseku 7 vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Podľa odseku 8 súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Podľa odseku 8 súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Podľa odseku 9 súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti

s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

10. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

11. Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Súd určil splatnosť výživného podľa § 76 odsek 1 Zákona o rodine.

13. Súd prevedeným dokazovaním zistil, že podaním doručeným súdu dňa 19.03.2019 sa O. R. domáhala zverenia maloletého V. X. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti s poukazom na to, že dňa 05.XX.XXXX P. S. Ú. X. P. X. X., K.. XX.XX.XXXX, ktorý bol biologickým starým otcom maloletého V. a mal ho súdom zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka žiadala maloletého zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, lebo maloletý od narodenia býva s ňou v spoločnej domácnosti a tiež sa ako družka starého otca maloletého starala o neho spoločne s jej druhom aj doteraz. Matka maloletého V. X., K.. XX.XX.XXXX O. B. Y., adresu jej pobytu nepozná. Otec nie je uvedený v rodnom liste. Matka o maloletého nejaví záujem. Má záujem starať sa o maloletého, celodenne mu zabezpečovať všestrannú starostlivosť, návštevu G. Š. J. Q. B. E., kde je študentom 1. Ročníka a v prípade potreby s maloletým chodíť k lekárovi. Okrem maloletého V. vychováva aj jeho súrodencov, maloletú O. Z. O., K.. XX.XX.XXXX, Q. X. X., K.. XX.XX.XXXX U. A. X., K.. XX.XX.XXXX, ktoré sú jej zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Žiada preto, aby súd zveril maloletého V. do jej náhradnej osobnej starostlivosti od podania návrhu a zaviazal matku na platenie výživného vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne.

14. Výsluchom maloletého V. mal súd tiež za preukázané, že menovaný chce byť zverený do náhradnej osobnej starostlivosti O. R., kde sa dobre cíti, u starej matky býva od narodenia. V domácnosti bývajú aj jeho súrodenci, ktorí sú zverení O. R.. Menovanú považuje za starú matku, pretože dlhé roky žila s jeho biologickým starým otcom v spoločnej domácnosti.

15. Kolízny opatrovník navrhol vyhovieť návrhu na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti O. R. s tým, že ide o blízku príbuznú, matka si povinnosť vo vzťahu k dieťaťu nevie vykonávať, navrhovateľka vychováva aj ostatných súrodencov maloletého a v súčasnej dobe je toto v najlepšom záujme maloletého.

16. Z vyššie uvedených dôvodov, kedy sú dané všetky zákonné predpoklady na to, aby bol maloletý V. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti O. R., súd zveril maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti počnúc dňom doručenia návrhu 19.03.2019. Súd pritom vychádzal aj zo zákonného ustanovenia, v zmysle ktorého má náhradná osobná starostlivosť prednosť pred ústavnou starostlivosťou a pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti (§ 54 ods. 1 Zákona o rodine). Osoba vykonávajúca náhradnú osobnú starostlivosť je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

17. So zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká vyživovacia povinnosť rodičov. Preto súd rozhodol o povinnosti prispievať na výživu maloletému deťom určil rozsah vyživovacej povinnosti rodičov. V tejto súvislosti súd zistil, že matka je na neznámom mieste a jej príjmy súdu nie sú známe. Preto súd určil, že matka je povinná prispievať na výživu maloletého dieťaťa mesačne v minimálnom rozsahu rovnajúceho sa 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona počnúc dňom doručenia rozsudku.

18. Takto určené výživné je matka povinná zasielať vždy mesačne vopred do 25. dňa toho ktorého mesiaca Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec počnúc dňom doručenia tohto rozsudku.

19. Súd tiež rozhodol o náhrade trov konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.